

nousseet, puisto-osasto asetui aloitteen tekijöiden kanssa samalle kannalle ehdottaen, että kunnossapitomaksuja olisi osittain korotettava. Kaupunginhallitus ilmoitti hyväksyneensä 19. 11. 1953 yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen sekä antaneensa kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi ryhtyä sen mukaisiin toimenpiteisiin. Valtuusto päätti ¹⁾, ettei aloite anna aihetta enempään toimenpiteisiin.

Eräiden mukavuuslaitosten poistamista koskeva aloite. Vt Hopeavuori ym. ehdottivat aloitteessaan, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Lapinlahdenpuistikon ja Kampintorin mukavuuslaitosten poistamiseksi. Aloite lähetettiin ²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Leikkipuistot. Valtuusto päätti ³⁾ kehottaa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin Munkkiniemen entisen uimarannan kunnostamiseksi yksinomaan leikki-
puistoksi.

Vt Vanhanen ym. olivat aloitteessaan ehdottaneet, että Aleksis Kiven kadun ja Pengerkadun kulmatontille rakennettaisiin lasten leikkipuisto. Aloite lähetettiin ⁴⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Vt Sundqvist ym. olivat 1. 4. 1953 tehneet aloitteen ⁵⁾, jossa ehdotettiin leikkikentän järjestämistä siihen Käpylän kortteliin, jota rajoittavat Väinölänkuja, Joukolantie, Pellervonkuja ja Käpylänkuja. Kiinteistölautakunta ehdotti lausunnossaan, johon lastentarhain lautakunta ja kaupunginhallitus olivat yhtyneet, että yleisten töiden lautakunta merkitsisi v:n 1954 talousarvioehdotukseensa määrärahan Käpylän korttelin n:o 830 kunnostamiseksi lasten tilapäiseksi leikkipaikaksi. Valtuusto päätti ⁶⁾, ettei aloite antanut aihetta enempään toimenpiteisiin.

Vt Liljeberg ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin toimenpiteisiin ryhtymistä Hesperian puiston vapauttamiseksi urheilukäytöstä sekä puiston kaunistamiseksi ja käyttämiseksi lasten leikkipaikkana. Aloite lähetettiin ⁷⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Viipurinkadun ja Tivolintien kulmassa olevan alueen kunnostamisesta leikkikentäksi olivat vt Backman ym. tehneet aloitteen ⁸⁾ 2. 4. 1952 ehdottaen samalla, että alueella olevat parakit purettaisiin. Koska kuitenkin ko. parakit oli vuokrattu kolmeksi vuodeksi Koulumatkailutoimisto Oy:lle ja alue voitaisiin saada kaupungin vapaaseen hallintaan vasta 15. 5. 1955, päätti ⁹⁾ valtuusto, ettei aloite antanut aihetta enempään toimenpiteisiin.

Vt Ikonen ym. olivat tehneet aloitteen määrärahan merkitsemiseksi v:n 1954 talousarvioon leikkikenttien kunnostamiseksi ja leikkivälineistön hankkimiseksi. Aloite lähetettiin ¹⁰⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Heinolan sahan myyntiä koskeva aloite. Vt Öhman ym. ehdottivat aloitteessaan, että valtuusto antaisi kaupunginhallituksen tehtäväksi myydä mahdollisimman edulliseen hintaan kaupungin Heinolassa sijaitsevan sahan ja lopettaa sen toiminnan. Aloite lähetettiin ¹¹⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

11. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen yritysmuotoa koskevat aloitteet. Vt Heitto ym. olivat 28. 1. 1948 tehneet aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, että liikennelaitos jatkuvasti oli tuottanut tappiota, mihin syyksi katsottiin laitoksen kunnallistamisesta aiheutunut kankea, virastomainen hoito. Liikennelaitos ehdotettiin luovutettavaksi sitä varten perustettavalle yhtiölle. 4. 2. 1948 vt Schybergson tekemässään aloitteessa ehdotti, että asetettaisiin komitea selvittämään sitä seikkaa, voitaisiinko liikennelaitokselle antaa entistä riippumattomampi asema, niin että se voisi toimia taloudellisesti itsenäisenä subjektina. Myöskin vt Lappi-Seppälä ym. olivat 19. 4. 1950 tekemässään aloitteessa ehdottaneet, että liikennelaitos annettaisiin osakeyhtiön hoidettavaksi. Kaupunginhallituksen 8. 6. 1944 asettama komitea oli harkitessaan kysymystä liikennelaitoksen yritysmuodosta korostanut sitä käsitystä, että raitiotieliikenteen hoitamista voidaan pitää sellaisena tehtävänä,

¹⁾ Kvsto 22. 4. 327 §, 25. 11. 807 §. — ²⁾ S:n 28. 10. 737 §. — ³⁾ S:n 11. 3. 196 §. — ⁴⁾ S:n 22. 4. 328 §. — ⁵⁾ S:n 1. 4. 279 §. — ⁶⁾ S:n 15. 6. 446 §. — ⁷⁾ S:n 11. 3. 239 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1952 kert. — ⁹⁾ Kvsto 25. 2. 142 §, ks. 1952 kert. I osaa. — ¹⁰⁾ Kvsto 15. 6. 496 §. — ¹¹⁾ S:n 11. 11. 787 §.

joka, tyydyttäen kunnan jäsenten yhteisiä tarpeita, kuuluu kunnan yhteisiin talous- ja järjestysasioihin. Näin ollen ei pidetty asianmukaisena, että tällaisesta toiminnasta maksettiin veroa valtiolle. Jos nyt aloitteissa tehtyjen ehdotusten mukaisesti laitoksen hoito uskottaisiin osakeyhtiölle, merkitsisi se palaamista siihen järjestelmään, josta luovuttiin silloin, kun raitioyhtiö otettiin kaupungin haltuun. Sitä paitsi olisi tuskin toiveita siitä, että kuljetusliikettä harjoittava yhtiö, vaikka kaupunki omistaisi suurimman osan sen osakemäärästä, vapautettaisiin verovelvollisuudesta. Jos liikennelaitoksen toiminta uskottaisiin osakeyhtiön huostaan, olisi ilmeistä, ettei se jaksaisi kantaa laitoksen sosiaalisia rasituksia. Kaupungin olisi ainakin vastattava eläkkeistä. Harkitessaan mainituissa aloitteissa tehtyä ehdotusta liikennelaitoksen toiminnan siirtämisestä osakeyhtiön hoidettavaksi liikennelaitoksen lautakunta päätyi kieltäiseen tulokseen osaksi ottaen huomioon valtuuston kannan silloin, kun raitiotieyhtiö otettiin kaupungin haltuun sekä osaksi siitä, ettei näyttänyt enää olevan käytännöllisiä mahdollisuuksia liikennelaitoksen toiminnan siirtämiseksi osakeyhtiön hoidettavaksi. Kaupunginhallitus yhtyi lautakunnan kantaan ja valtuusto päätti¹⁾, etteivät vt Heiton ym., vt Lappi-Seppälän ym. ja vt Schybergsonin tekemät aloitteet antaneet aihetta toimenpiteisiin.

Määrärahat. Liikennelaitoksen v:n 1952 määrärahoja sallittiin²⁾ ylittää yhteensä 15 415 828 mk. Liikennelaitoksen lautakunta oikeutettiin³⁾ ylittämään eräitä kertomusvuoden talousarvion eri tileillä olevia määrärahoja yhteensä 10 340 000 mk.

Liikennelaitoksen tilausohjelma. Liikennelaitoksen lautakunta oikeutettiin⁴⁾ niiden 30 raitiomoottorin lisäksi, jotka jo oli tilattu sveitsiläisiltä hankkijoilta, tilaamaan kotimaisilta tehtailta 70 moottorivaunua ja 80 perävaunua tarpeen mukaan eri hankintajoille jaoiteltuna, viimeiset syyskuuksi 1956 liikenteeseen asetettaviksi, sekä lisäksi hinnasta ja toimitusajoista riippuen 30 moottorivaunua joko kotimaisilta tai ulkomaisilta tehtailta.

Koirien kuljettamista liikennelaitoksen kulkuvälineissä koskeva aloite. Vt Schybergson oli 1. 11. 1950 tehnyt aloitteen, jossa ehdotettiin, että valtuusto määräisi, että koirien kuljetus määrätyissä rajoissa ja mahdollisesti eri maksusta sallittaisiin liikennelaitoksen linja-autoissa ja raitiovaunuissa. Liikennelaitoksen lautakunnan antamassa lausunnossa todettiin, että jos koiria sallitaan kuljettaa liikennelaitoksen vaunuissa, ne aiheuttavat epäsiisteyttä, mm. tahtivat matkustajien vaatteita sekä saavat aikaan epäjärjestystä ja vahinkoja, mikä tuottaisi rahastajille hankaluuksia. Koska liikennelaitoksen kalusto jo nytkin on riittämätön kuljetustehtävien suorittamiseen, ei olisi syytä ryhtyä kokeilemaan entistä laajempaa koirien kuljettamista. Lautakunnan ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti⁵⁾, ettei aloite antanut aihetta enempään toimenpiteisiin.

Liikennelaitoksen lippujen luokittelun ja hinnoittelun tarkistamista koskeva aloite. Vt Hiitosen ym. 28. 9. 1949 tekemässä aloitteessa oli ehdotettu, että lipunhinnat vyöhyke-
linjoilla alennettaisiin, siirto-oikeus linjalta toiselle palautettaisiin, kuukausiliput otettaisiin jälleen käytäntöön kaikilla linjoilla ja koululaisille myönnetyn erikoisalennuksen suurentamismahdollisuutta harkittaisiin. Antamassaan lausunnossa liikennelaitoksen lautakunta huomautti, että esikaupunkilinjojen lippujen hinnat olivat kohonneet vain lähes puolet siitä, mitä kaupungin sisäisen liikenteen lippujen hinnat. Kuukausilipun käyttäjiä oli vain vähäinen osa matkustajista, joten kuukausilippujen poistaminen ei vaikuttanut lippujen yleisen hintatason kohoamiseen kuin ehkä muutaman prosentin. Lisäksi liikennelaitoksen menojen kasvuun olivat vaikuttaneet paitsi rahan arvon muutosta v:n 1939 jälkeen säädettyjen lakien henkilökunnalle antamat lisäedut, kuten sunnuntaityökorvaukset yms. Näin ollen ei aloitteessa ehdotettu lippujen hintojen alentaminen ollut perusteltavissa, koska päinvastoin lippujen hinnat olivat kohonneet vähemmän kuin kustannukset. Jos koululaislippujen alennusta suurennettaisiin, merkitsisi se, että liikennelaitos saisi kannettavakseen yhä suuremman, sille kuulumattoman sosiaalisen rasituksen, joka pakottaisi korottamaan lippujen hintoja, ellei sitä korvattaisi kaupungin muista varoista. Edellä olevaan lausuntoon vedoten kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾, ettei aloite antanut aihetta toimenpiteisiin.

Esikaupunkiliikenteen maksujen alentamista koskeva aloite. Vt Vanhanen ym. olivat ehdottaneet, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin liikennelaitoksen maksujen alentamiseksi

¹⁾ Kvsto 25. 2. 165 §, 11. 3. 228 §, ks. v:n 1948 I osan s. 93 ja v:n 1950 I osaan s. 91. —

²⁾ Kvsto 25. 2. 172 §. — ³⁾ S:n 11. 11. 778 §. — ⁴⁾ S:n 15. 6. 485 §. — ⁵⁾ S:n 28. 1. 63 §. —

⁶⁾ S:n 11. 2. 119 §, ks. v. 1949 I osan s. 93.

esikaupunkiliikenteessä yhdenmukaisiksi sisäisessä liikenteessä nykyisin voimassa olevien maksujen kanssa. Aloite lähetettiin ¹⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Mustikkamaan liikennettä koskeva aloite. Vt Kulonen ym. ehdottivat aloitteessaan säännöllisen laivaliikenteen järjestämistä Hakaniemen rannasta Mustikkamaalle ja päinvas-toin. Aloite lähetettiin ²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Autonkuljettajien ajokorttien uusiminen kaupungin kustannuksella. Vt Vanhanen ym. olivat ehdottaneet, että kaupunki suorittaisi omistamiensa autojen kuljettajille ajokortin uusimisesta aiheutuneet kustannukset. Aloite lähetettiin ³⁾ kaupunginhallituksen val-misteltavaksi.

12. Satamaoloja koskevat asiat

Satamamaksujen korottaminen. Valtuusto päätti ⁴⁾, että sisäasiainministeriön 8. 8. 1924 vahvistaman tariffin, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksuja, 1, 2, 3 ja 4 §§:ssä määrättyt maksut kannettaisiin kymmenkertaisina 1. 1. 1954 lähtien.

Viranhaltijat. Valtuusto myönsi ⁵⁾ satamajohtaja K. W. Hopulle eron virasta 22. 2. 1953 lukien.

Satamajohtajan virkaan valittiin ⁶⁾ 23 hakijasta merikapteeni K. K. Eiro.

Määrärahat. Valtuusto päätti ⁷⁾ siirtää v:n 1952 talousarvion satamien pääluokan tilille »Kaluston hankinta» ja »Uuden virkahuoneiston kalustaminen» varatuista määrä-rahoista syntyneet säästöt, yhteensä 20 445 000 mk, kertomusvuonna käytettäväksi.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään eräillä v:n 1952 talousarvion satamien pääluokkaan kuuluvilla tileillä olevia määrärahoja yhteensä 25 637 905 mk.

Valtuusto oikeutti ⁹⁾ satamalautakunnan siirtämään kertomusvuoden talousarvion yleisten töiden pääluokan tilille Muut sillat varatusta määrärahasta 1.5 milj. mk saman pääluokan tilille Varasto- ja teollisuusalueiden kadut ja rautatiet.

Satamalautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvion yleisten töiden pääluokan eräillä tileillä olevia määrärahoja yhteensä 9.9 milj. mk sekä satamien pääluokan eri tileillä olevia määrärahoja yhteensä 16.2 milj. mk.

Satamatyöväen huoltorakennuksen rakentaminen Länsisatamaan. Valtuusto päätti ¹¹⁾, että Länsisataman entistä huoltorakennusta laajennetaan rakennustoimiston taloraken-nusosaston v. 1949 laatiman piirustuksen II vaihtoehdon osoittamalla tavalla rakenta-malla uusi siipirakennus entisen rakennuksen eteläpäähän, kuitenkin siten, että lisäraken-nusta pidennetään n. 3 m sijoittamalla lisätilaan ensiapua ja luottamusmiestä varten tar-vittavat tilat, sekä että tämän rakennussuunnitelman esteenä oleva rappeutunut puinen varastosuoja D saadaan purkaa. Sosiaaliministeriölle päätettiin tehdä esitys pidennyksen saamiseksi Länsisataman huoltorakennuksen laajennuksen suorittamiseen 1. 10. 1954 saakka, kuitenkin siten, että rakennussuunnitelma esitetään sosiaaliministeriön vahvistet-tavaksi ennen 1. 7. 1953; edelleen valtuusto päätti peruuttaa 30. 8. 1950 tekemänsä pää-töksen paikan luovuttamisesta ahtaajien toimesta rakennettavaa huoltorakennusta var-ten sekä hylätä Länsisataman Ahtaustalo oy:n anomuksen 40 milj. mk:n suuruudesta lai-nasta ja ilmoittaa sosiaaliministeriölle, että Katajanokan huoltorakennuksen rakenta-minen aloitetaan maaliskuussa 1953 ja saatettaneen loppuun v:n 1954 alkupuoliskolla.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti rakennussuunnitelman laatiminen oli annettu Hytönen & Luukkonen -nimisen arkkitehtitoimiston tehtäväksi. Piirustusten laadintaa oli seurannut sosiaaliministeriön apulaisammattientarkastaja, jonka vaatimuk-set ja toivomukset mahdollisuuksien mukaan oli koetettu täyttää. Tästä johtuen lisä-rakennus uuden ehdotuksen mukaan tulisi suuremmaksi kuin valtuuston päätös edellytti. Ruokailutilojen suurenemisesta johtuen oli katsottu edullisemmaksi keittiötilojen siirtä-minen rakennuksen keskeltä sen eteläpäähän. Näin ollen myös lisärakennuksen sijainti muuttui. Tämän johdosta valtuusto päätti ¹²⁾ muuttaen 11. 2. 1953 tekemänsä päätöstä, että Länsisataman entistä huoltorakennusta laajennetaan arkkitehtitoimiston Hytönen

¹⁾ Kvsto 25. 2. 179 §. — ²⁾ S:n 1. 4. 278 §. — ³⁾ S:n 16. 9. 628 §. — ⁴⁾ S:n 11. 11. 756 §, kunn. as. kok. n:o 106. — ⁵⁾ Kvsto 14. 1. 24 §. — ⁶⁾ S:n 11. 3. 192 §, 6. 5. 335 §. — ⁷⁾ S:n 11. 2. 114 §. — ⁸⁾ S:n 28. 1. 89 §, 11. 2. 116 §, 25. 2. 172 §. — ⁹⁾ S:n 9. 12. 852 §. — ¹⁰⁾ S:n 20. 5. 406 §, 3. 6. 428 §, 2. 9. 581 §, 16. 12. 902 §. — ¹¹⁾ S:n 11. 2. 103 §. — ¹²⁾ S:n 15. 6. 449 §.